

*Ба шурои диссертационии 6D.KOA-123-и назди Донишгоҳи
миллии Тоҷикистон (нишонӣ: шаҳри Душанбе, хiebони Рӯдакӣ, 17,
бинои асосии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, тоlorои шуроҳои
диссертационӣ; телефон: (+992) 907-307-035; e-mail: zbsh@list.ru)*

ТАҚРИЗИ МУҚАРРИЗИ РАСМӢ

**доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи забон ва фарҳанги
Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣи Тоҷикистон Ҳамидиён
Илҳомҷон Иномзода ба диссертатсияи Сафарзода Моҳира Амиралӣ дар
мавзӯи «Нақши телевизион ва сомонаҳои интернетӣ дар ташаккули
имиҷи Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣи доктори илмҳои
филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.22. Рӯзноманигорӣ.**

**Мутобикати диссертатсия ба ихтисос ва самти илм, ки аз рӯйи онҳо
диссертатсия ба ҳимоя пешниҳод шудааст.** Кори диссертационии
Сафарзода Моҳира Амиралӣ барои дарёфти дараҷаи илмӣи доктори илмҳои
филологӣ ба талаботи шиносномаи ихтисоси илмӣи 6.2.22. Рӯзноманигорӣ
мутобикат менамояд.

Соҳаи таҳқиқи кори мазкур ба зербандҳои 7, 9 ва 11-и банди 3-и
шиносномаи ихтисос мувофиқат дорад. Дар кори илмӣ масъалаҳои марбут ба
рӯзноманигорӣ баррасӣ шудаанд. Аз ҷумла, нақши воситаҳои ахбори омма
дар ташаккули имиҷи давлат, махсусияти фаъолияти телевизион ва фазои
маҷозии интернет дар контексти имиҷсозии милливу давлатӣ, заминаҳои
ҳукукии сиёсати иттилоотии кишвар ва вазифаҳои шабакаҳои телевизионӣ
дар амалигардонии сиёсати имиҷии Тоҷикистон, инъикоси раванди
сулҳофарӣ ва ваҳдати милли тавассути жанрҳои публитсистӣ. Мавриди
таъкид аст, ки муаллиф баррасии маводди журналистии марбут ба
ташаббуслҳои байналмилалӣи Тоҷикистон оид ба об ва иншооти бузурги аср –
НБО «Роғун»-ро пеши худ вазифа гузошта, таҳлили маҳорати касбии
рӯзноманигоронро дар ташаккули симои мусбати мамлакат анҷом додааст.

Диссертатсия хусусияти байнисоҳавӣ ва мукаммали илми
рӯзноманигориро таҷассум намуда, бевосита ба равандҳои ахборрасонӣ,
маҳорати касбӣ ва жанрофарӣ дахл дорад.

Мубрам будани мавзӯи диссертатсия. Диссертатсия ва мавзӯи он
барои илми журналистикаи тоҷик актуалӣ ва нав аст. Дар замони муосири
ҷаҳонишавӣ авҷ гирифтани ҷангҳои иттилоотӣ ва рақобатҳои геополитикӣ,
ташаккули имиҷи мусбати давлат ва ҳифзи амнияти иттилоотии он яке аз
самтҳои афзалиятноку стратегӣи ҳар як кишвар маҳсуб меёбад.

Махсусан, воситаҳои ахбори омма, аз ҷумла шабакаҳои телевизионӣ ва сомонаҳои интернетӣ, ба сифати абзори асосии шаклдихии афкори умум ва сохтани бренд ва симои давлат хизмат мекунанд.

Дар шароити рушди босуръати ҷомеаи иттилоотӣ, густариши шабакаҳои иҷтимоӣ ва тағйирёбии шаклҳои иртиботи оммавӣ масъалаи ташаккули имиҷи давлат ба яке аз самтҳои муҳими таҳқиқоти журналистӣ, коммуникатсионӣ ва сиёсӣ табдил ёфтааст. Ҷумҳурии Тоҷикистон низ ҳамчун давлати соҳибистиклол дар заминаи таҳкими мавқеи байналмилалӣ худ ба истифодаи имкониятҳои воситаҳои ахбори омма ва технологияҳои рақамӣ таваҷҷуҳи хосса зоҳир менамояд. Аз ин нуктаи назар, таҳқиқи нақши телевизион ва сомонаҳои интернетӣ дар ташаккули имиҷи давлат аҳаммияти баланди илмӣ ва амалӣ дорад.

Мубрамии мавзӯи таҳқиқи Сафарзода М.А. дар он зоҳир мегардад, ки муаллиф бори аввал дар илми рӯзноманигорӣ тоҷик нақши ВАО-и электрониро дар ташаккул ва муаррифии имиҷи Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таври системавӣ ва амиқ мавриди пажӯҳиш қарор додааст.

Муайян кардани заминаҳои таърихӣ имиҷсозӣ дар адабиёти классикӣ ва марҳила ба марҳила пайгирӣ намудани он дар шароити муносири рушди технологияҳои иттилоотӣ ҷанбаи мубрамият ва фаврити ин асарро боз ҳам дучанд мегардонад.

Аз назари докталаби дараҷаи илмӣ, дар замони муосир бо таваҷҷуҳ ба ташаккули имиҷи давлат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон равишҳои мушаххаси имиҷсозӣ шакл гирифта, имиҷи давлат тадриҷан мусбат ва боиси эътимоду эътиқоди ҷомеаи ҷаҳонӣ нисбат ба кишвари мо гардид ва дар самти ҳамкорӣҳо имконоти васеъ ба даст омад.

Дар ин раванд воситаҳои ахбори омма, махсусан, телевизион ва сомонаҳои интернетӣ нақши муҳим доранд. Дар асри иттилоот телевизион ва сомонаҳои интернетӣ давлатиро лозим аст, ки бо намоишҳои босифат ва нақшаи муайяни стратегӣ имиҷсозӣ фазои иттилоотӣ дохили кишварро пурра карда, дар фазои иттилоотӣ ҷаҳонӣ мавқеъ пайдо кунанд, то маълумот дар бораи Тоҷикистон аз дасти яқум пешниҳоди ҷомеаи ҷаҳонӣ гардида, ба арзишҳо ва имконоти кишвар таваҷҷуҳи бештар зоҳир шавад.

Бинобар ин, таҳқиқи нақши телевизион ва сомонаҳои интернетӣ дар ташаккули имиҷи Тоҷикистон он барои аудиторияи мақсаднок таваҷҷуҳи зиёде назариявӣ ва амалӣ дорад.

Дараҷаи навгонии натиҷаҳои дар диссертатсия бадастомада ва нуктаҳои илмие, ки барои ҳимоя пешниҳод мешаванд.

Навгонии илмий диссертатсия фарогири расидан ба натиҷаҳои муҳимми назариявӣ ва амалӣ дар соҳаи рӯзноманигорӣ тоҷик мебошад. Аз ҷумла, мо онро ба чанд бахш ҷудо намудем.

1. Аз нуқтаи назари таърихӣ ва назариявӣ унсурҳои «қабл аз имичелогия» ва заминаҳои аввалини офаридани симои адолатхоҳӣ дар осори шиғоҳӣ ва классикӣ тоҷик (аз қабилӣ «Шоҳнома»-и Фирдавсӣ, «Қобуснома»-и Кайковус, «Бадоеъ-ул-вақоеъ»-и Восифӣ) кашф ва таҳлил карда шудаанд. Ин ҷараёни шинохти таърихӣ-консептуалии имич махсус меёбад. Дар ин хусус доктараби дараҷаи илмӣ ба қомеъии назаррас ноил гардидааст.
2. Дар самти асосноккунии сиёсӣ ва ҳуқуқии имичсозӣ доктараби дараҷаи илмӣ зикр менамояд, ки зминаҳои ҳуқуқӣ ва қонунгузорӣ фазаи иттилоотӣ Тоҷикистон, Консепсияи сиёсати давлатӣ иттилоотӣ ва Стратегияи рушди миллӣ дар контексти омилҳои шаклдиҳандаи имичи давлат буда, онҳо ба таври нав пажӯҳиш гардидаанд. Анҷом додани ин амал аз нигоҳи илмӣ рӯзноманигорӣ басо зарур доништа мешуд.
3. Қолиб аст, ки доктараб таҳлили комплекси ВАО-и электрониро анҷом додаст. Раванди инъикоси масъалаҳои муҳимми миллӣ (сулҳу ваҳдат, ташаббусҳои глобалӣ доир ба об, сохтмони иншооти муҳимми аст – НБО «Роғун») дар шабакаҳои телевизионӣ «Тоҷикистон», «Қаҳоннамо», «Варзиш», «Сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ» ва сомонҳои иттилоотӣ АМИТ «Ховар» ва «Азия-Плюс» баррасӣ гардидааст.
4. Вижаҳои жанрҳои хабарӣ, таҳлилӣ ва публитсистӣ бадеӣ дар самти инъикос ва сохтани воқеиятҳои имичсоз ва ташреҳи ғояҳои муҳимми миллӣ ошкор карда шудаанд. Амалӣ мазкур таҳлили жанрии мавод буда, муваффақона анҷом дода шудааст, ҳарчанд дар ин самт баъзе қамбуҳо низ мушоҳида мегарданд.

Нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшуда собит месозанд, ки доктараб тавонистааст консепсияи илмиро дар бораи механизмҳои муаррифии давлат тавассути ВАО қорқард намояд.

Асоснокӣ ва эътимоднокии ҳулосаҳо ва тавсияҳои дар диссертатсия зикршуда. Ҳулосаи диссертатсия дар 16 банди муқаммал оварда шуда, ба сифати тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқ 8 тақлиф манзур гардидааст. Метавон иброз намуд, ки муаллифи диссертатсия бо назардошти нуқтаҳои илмӣ ва тавсияҳои амалии ба ҳимоя пешниҳодшаванда, ки ҳамагӣ навгонии илмӣ ба ҳисоб мераванд, ба дараҷаи илмӣ дархостшаванда муносиб мебошад.

Асоснокӣ ва эътимоднокии хулосаҳои таҳқиқ ба пойгоҳи васеи назариявӣ методологӣ ва манбаъшиносӣ асос ёфтааст. Муаллиф ба осори муҳаққиқону олимони барҷастаи тоҷик ва хориҷӣ (аз ҷумла И.К. Усмонов, А. Саъдуллоев, М.Б. Муродӣ, М. А. Муқимов, В.М. Шепел, Э.А. Галумов ва дигарон) таъя намудааст.

Истифодаи усулҳои муосири таҳлили медиавӣ, аз қабили таҳлили мундариҷа (контент-анализ), таҳлили муқоисавӣ-таърихӣ, усули мониторинги барномаҳои телевизионӣ ва сомонҳои интернетӣ эътимоднокии баланд доштани натоиҷи диссертатсияро таъмин менамоянд. Хулосаҳои овардашуда бо маводди аслии ахборӣ ва барномаҳои пахшшудаи телевизиониву мақолаҳои онлайнӣ пурра тасдиқ мегарданд.

Аҳамияти илмӣ, амалӣ ва иҷтимоии натиҷаҳои диссертатсия бо нишон додани тавсияҳо оид ба истифодаи онҳо. Натиҷаҳои илмӣ бадастомада метавонанд барои рушди имиҷ дар журналистикаи Тоҷикистон тақони иловагӣ бахшанд. Маълумоти ҷамъоваришуда, ҷамъбастгардида ва ба низом даровардашуда хусусияти раванҷҳои ташаккул ва рушди иҷим ва брендро дар Тоҷикистонро дар асоси назарияи маъмул ошкор ва мушаххас менамояд. Диссертатсия метавонад ҳамчун сарчашма барои навиштани мақолаҳои илмӣ дар ин мавзӯ истифода гардад.

Натиҷаҳои таҳқиқ ба рушди назарияи рӯзноманигорӣ тоҷик ва соҳаи ҷадиди он – имиҷологияи медиавӣ гузариши назаррас мебошанд. Он заминаи назариявиро барои пажӯҳишҳои оянда дар самти PR ва алоқа бо ҷомеа бой мегардонанд.

Мавод ва пешниҳоди диссертатсияро метавон дар таҳияи китобҳои дарсӣ, дастурҳои методӣ ва зимни тадриси дарсҳои махсус («Журналистика ва имиҷсозӣ», «PR дар ВАО», «Медиакоммуникатсия») истифода намуд.

Тавсияҳои диссертант барои муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, идораҳои мустақил ва сохторҳои давлатӣ (вазорату идораҳо, хадамоти матбуотӣ) дар самти коркарди Консепсияи муқаммалӣ имиҷсозии Тоҷикистон ва ҷалби сайёҳону сармоягузори хориҷӣ аҳамияти баланди иҷтимоиву иқтисодӣ доранд.

Қисмати асосии таҳқиқ. Диссертатсия аз муқаддима, панҷ боб, сенздаҳ фасл, хулоса ва феҳристи адабиёт иборат аст. Матни диссертатсия дар 358 саҳифа ҷой шуда, рӯйхати адабиёт 431 номгӯйро фаро мегирад.

Дар муқаддимаи диссертатсия аҳамияти мавзӯ, дараҷаи таҳқиқ, робитаи таҳқиқ бо барномаҳо ва ё мавзӯҳои илмӣ, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқ, объект ва предмет, асосҳои назарӣ методологӣ, наwgонии илмӣ

диссертатсия, нуктаҳои ба ҳимоя пешниҳодшаванда, аҳаммияти назарию амалӣ, дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳо, мутобикати диссертатсия бо шиносномаи ихтисоси илмӣ, саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар таҳқиқ, тасвиб ва амалисозии натиҷаҳои диссертатсия, интишорот аз рӯи мавзӯи диссертатсия, сохтор ва ҳаҷми диссертатсия қайд гардидааст.

Қисмати асосии диссертатсияи Сафарзода Моҳира Амиралӣ аз 5 боби пайдарпай ва мантикию назариявӣ иборат буда, раванди шаклгирии имиҷи давлатро дар фазои медиавии Тоҷикистон ва хориҷи кишвар ҳаматарафа таҳлил менамояд.

Боби аввал («Заминаҳои таърихӣ ва назариявии шинохти имиҷ ва имиҷсозӣ») ба масъалаҳои муҳимми мафҳумшиносӣ ва пайдоиши симои миллӣ бахшида шудааст. Муаллиф аввал муайян месозад, ки «имиҷелогияи медиавӣ» дар рӯзноманигории тоҷик соҳаи ба таври кофӣ пажӯҳишнашуда буд. Сипас, довталаб бо дидгоҳи нав заминаҳои аввалини офаридани симои адолатхоҳӣ, роҳбарии шоиста ва ҷомеаи солихро дар осори шифохӣ ва адабиёти классикӣ (аз қабиле «Шоҳнома», «Қобуснома», «Бадоеъ-ул-вақоеъ») ошкор менамояд. Дар ин боб исбот мегардад, ки фарҳанги тоҷикон аз аҳди қадим дорони унсурҳои «қабл аз имиҷелогия» буд.

Боби дуюм («Ташаккули асосҳои сиёсӣ-ҳуқуқии имиҷ ва имиҷсозӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон») ба баррасии қонунгузорӣ ва сиёсати иттилоотии мамлакат нигаронида шудааст. Муаллиф ҳуҷҷатҳои стратегӣ, аз қабиле Консепсияи сиёсати давлатии иттилоотӣ, Стратегияи рушди миллӣ ва дигар санадҳои меъёрию ҳуқуқиро ба таҳлил кашида, нишон медиҳад, ки омилҳои ҳуқуқӣ ба фаъолияти ВАО-и электронӣ самт мебахшанд. Дар ин боб нақши асноди давлатӣ ба синоними беҳатарии иттилоотӣ ва таҳкими имиҷи мусбати кишвар табдил ёфтани онҳо баҳодиҳӣ мешавад.

Боби сеюм («Сулҳи тоҷикон ва ташаббусҳои байналмилалӣ Тоҷикистон дар контексти имиҷи давлат») яке аз қисматҳои марказиву эмпирии таҳқиқ аст. Муаллиф маводди шабакаҳои телевизионии «Тоҷикистон» ва «Ҷаҳоннамо»-ро дар давраҳои гуногун мавриди мониторингу таҳлили мазмун (контент-анализ) қарор медиҳад. Нишон дода мешавад, ки чӣ тавр инъикоси раванди сулҳи тоҷикон, сабру таҳаммул ва ваҳдати миллӣ тавассути жанрҳои хабарӣ ва публитсистӣ симои Тоҷикистонро дар арсаи байналмилалӣ ҳамчун модели муваффақи сулҳофариву муколама муаррифӣ намуд.

Боби чаҳорум («Раванди ташаккули имиҷи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар телевизион ва сомонаҳои интернетӣ») фарогири таҳлили маводди марбут ба дипломатияи обии Тоҷикистон ва сохтмони НБО «Роғун» мебошад. Довталаб нишон медиҳад, ки ВАО-и миллӣ (аз ҷумла АМИТ

«Ховар» ва сомонаҳои мустақил) чӣ гуна ташаббусҳои глобалии Президенти кишварро оид ба об ва иқлим шарҳу тафсир карда, Тоҷикистонро ҳамчун пешво дар ҳалли мушкилоти экологӣ ва башардӯстона нишон медиҳанд. Сохтмони НБО «Роғун» низ ба сифати рамзи иқтидор ва истиклоли энергетикӣ кишвар дар медиа инъикоси пурра пайдо кардааст.

Боби панҷум («Дарёфт ва инъикоси воқеиятҳои имичсоз жанрҳои публицистӣ») ба таҳлили муқоисавии инъикоси воқеиятҳои кишвар дар ВАО-и ИДМ ва шабакаҳои байналмилалӣ (ба монанди «Мир», «Россия 24» ва сомонаҳои минтақавӣ) бахшида шудааст. Муаллиф ҷанбаҳои мусбат ва камбудии муаррифии Тоҷикистонро дар хориҷ муайян намуда, хулоса мекунад, ки барои рақобатпазирии бештар ғаълонидани бахшҳои хориҷизабони сомонаҳо ва мутобиқ кардани контент ба стандартҳои ҷаҳонӣ зарур аст. Бахши таҳқиқи жанрӣ низ ҷолиби диққат мебошад.

Дар хулосаи диссертатсия натиҷаҳои таҳқиқоти анҷомёфта ба таври мухтасар нисбат ба ҳар боб дар алоҳидагӣ зикр гардида, баъзе тавсия ва пешниҳоди муаллифӣ манзур гардидаанд.

Хулосаҳои тавсияҳои Сафарзода Моҳира Амиралӣ касбӣ буда, баёнҳои мундариҷаи диссертатсия ҳастанд ва бо маводди зиёди назариявӣ амалӣ ва далел асоснок гардидаанд.

Дар маҷмӯъ, қисмати асосии таҳқиқ воситаи ба ҳам пайвастании назарияи рӯзноманигорӣ ва амалияи медиавӣ гардида, механизмҳои воқеии шаклгирии симои давлатро пурра боз мекунад.

Наشري натиҷаҳои диссертатсия дар маҷаллаҳои тақризшавандаи илмӣ. Мухтавои асосии диссертатсия дар 1 монография, 29 мақолаи ҷопии доғалаби дараҷаи илмӣ дар маҷмуаҳо ва дигар васоити илмӣ таълими, аз ҷумла 16 мақола дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон инъикос ёфтаанд ва пурра натиҷаҳои диссертатсияро фаро мегиранд.

Теъдоди маводи ҷопшудаи диссертант ба талаботи бандҳои 34-35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

Мутобиқати барасмиятдорӣ диссертатсия ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Диссертатсия ва автореферати Сафарзода Моҳира Амиралӣ ба талаботи бандҳои 31 ва 33 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори

Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мутобиқат менамояд.

Диссертатсия аз ҷониби муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои мазмун ва мантиқи ягонаи дохилӣ мебошад. Сатҳи нафгонии илмӣ диссертатсионӣ, нуктаҳои илмӣ ва пешниҳоду тавсияҳои амалие, ки ба ҳимоя пешниҳод шудаанд, мақолаҳои илмӣ ва маърузаҳо дар конференсияҳои илмӣ-амалӣ саҳми шахсии муаллифро тасдиқ менамоянд. Инчунин, тарзи навишт, масъалагузорӣ ва услуби таҳқиқоти илмӣ саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳад.

Эродҳо ба диссертатсия. Бо вучуди муваффақиятҳои зиёд, дар диссертатсия ва автореферат як қатор камбудӣҳо мушоҳида гардиданд, ки ислоҳашон ба манфиат дониста мешавад:

1. Дар таҳқиқ нақши ВАО-и электронӣ дар ташаккули имидж бештар аз нуктаи назари «содиркунандаи паём», яъне ҳуди ВАО ва маводди нашршуда баррасӣ гардидааст. Муаллиф контент, жанрҳо ва матнҳои нашршударо ба таври васеъ таҳлил намудааст, аммо заминаи методологии арзёбии «қабулкунандаи паём» – аудитория ва таъсири воқеии ин мавод ба афкори умуми ҳориҷӣ ё дохилӣ ноқофӣ аст. Дар қори илмӣ механизми алоқаи бозгашт (ё худ Feedback) ва натиҷаҳои назарпурсиҳо ё таҳлили омории ташрифи қорбарони ҳориҷӣ ба сомонаҳо оварда шудаанд. Бо вучуди ин, муайян нест, ки контенти сохташуда то чӣ андоза ба тағйири афкори аудиторияи мақсаднок дар ҳориҷи кишвар таъсири воқеӣ расонидааст ва оё паёмҳои имиджсозии тоҷикӣ ба ҳадаф расидаанд ё не?
2. Дар баъзе фаслҳои диссертатсия (хусусан ҳангоми баррасии маводди телевизионии давлатӣ ва сомонаи АМИТ «Ховар») довталаб мафҳумҳои назарии «имидж», «брендинги миллӣ» ва «тарғибу ташвиқи давлатӣ»-ро бо ҳам омехта месозад. Дар рӯзноманигорӣ муосир ва имиджология миёни инъикоси ҳолисонаи ҳабари давлатӣ, PR-и сиёсӣ ва брендинг фарқи амики методологӣ вучуд доранд. Дар қори илмӣ на ҳамеша таҳлили интиқодӣ оид ба он, ки то қучо маводди рӯзноманигорӣ ҷанбаи аслии имиджсозиро фаро гирифтааст ва дар қучо ба гузоришдиҳии расмӣ (протоколӣ) мубаддал гаштааст, дида мешавад. Аз ин рӯ, баъзе ҳулосаҳо бештар ҳислати тавсифию таърифӣ гирифта, аз нигоҳи интиқодии академикӣ фосила мегиранд.
3. Таҳқиқ бештар ба ҷанбаҳои мусбати ташаккули имиджи давлат таваҷҷуҳ намуда, омилҳои манфӣ, бухронҳои иттилоотӣ ва таъсири иттилооти зиддиимиджӣ камтар таҳлил шудаанд. Илова бар ин, таҳлили муқоисавии таҷрибаи Тоҷикистон бо кишварҳои дигар метавонад боз ҳам васеътар ва

- амиктар анҷом дода шавад, зеро ин масъала барои муайян намудани хусусиятҳои миллӣ ва умумии имиҷсозӣ аҳамияти муҳим дорад.
4. Дар автореферат механизми мушаххаси арзёбии самаранокии таъсири телевизион ва сомонаҳои интернетӣ ба ташаккули имиҷи Тоҷикистон пурра равшан карда нашудааст. Нишондиҳандаҳои дақиқи ченкунии таъсиргузори расонаҳо камтар ба мушоҳида мерасанд. Мавҷудияти маълумоти бештари оморӣ ва натиҷаҳои таҳқиқоти сотсиологӣ метавонист асоснокии баъзе хулосахоро таъйин бахшад. Муаллиф бештар фаъолияти расонаҳои давлатӣ ва миллиро мавриди таҳлил қарор додааст. Ба назар мерасад, ки омӯзиши васеътари фаъолияти расонаҳои хориҷӣ ва шабакаҳои байналмилалӣ рақамӣ имкон меод тасвири боз ҳам мукаммалтар аз раванди ташаккули имиҷи Тоҷикистон ба даст оварда шавад. Ҳамчунин, таҳлили таъсири омилҳои манфии иттилоотӣ, маърақаҳои зиддиимиджӣ ва бӯҳронҳои иттилоотӣ нисбат ба масъалаи ташаккули имиҷи давлат нисбатан камтар ба назар мерасад.
 5. Дар шароити рушди босуръати шабакаҳои иҷтимоӣ нақши платформаҳои нави рақамӣ, аз ҷумла Instagram, TikTok, X (Twitter), LinkedIn ва дигар воситаҳои муосири коммуникатсионӣ ба таври маҳдуд баррасӣ шудааст. Ин ҷанба метавонад самти муҳими таҳқиқоти минбаъда гардад.

Қисмати хотимавии тақриз. Диссертатсия аз лиҳози мубрамиёт, ном ва нақши мавзӯ, муқаддима, бобҳо ва зербобҳо, хулосаю сарчашмаҳо пайдарҳам ва бо услуби илмӣ таҳия гардидааст.

Таҳлили матни диссертатсия ва автореферат нишон медиҳад, ки он кори анҷомёфта буда, дорoi навгониҳои илмӣ ва натиҷаҳои бозғайнимод аст. Автореферати диссертатсия, гузоришҳои илмӣ ва мақолаҳои ба ҷоп расонидаи Сафарзода Моҳира Амиралӣ мухтавои асосии диссертатсияро инъикос намуда, аз лаёқати баланди илмии доктараи дараҷаи илмӣ гувоҳӣ медиҳанд. Диссертатсияи Сафарзода М. А. бо доираи мавзӯ ва масъалаҳои таҳқиқӣ, ки дар ҷиҳати илмии 6.2.22. Рӯзноманигорӣ таъйин шудаанд, мувофиқат мекунад.

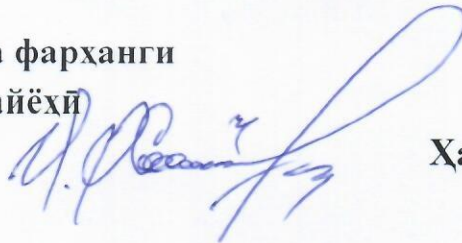
Хулоса, диссертатсияи Сафарзода Моҳира Амиралӣ дар мавзӯи «Нақши телевизион ва сомонаҳои интернетӣ дар ташаккули имиҷи Тоҷикистон» кори илмӣ-таҳқиқии анҷомёфта ба ҳисоб рафта, ба талаботи бандҳои 32-35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ мебошад ва муаллифи он сазовори дараҷаи илмии доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи илмии 6.2.22. Рӯзноманигорӣ аст.

Тақризи мазкур бо назардошти талаботи бандҳои 71 ва 72 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, тахти №267 тасдиқ шудааст, омода гардидааст.

МУҚАРРИЗИ РАСМӢ:

**доктори илмҳои филологӣ,
профессори кафедраи забон ва фарҳанги
Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ
ва соҳибкорӣ Тоҷикистон**

«_____» августи соли 2026

Ҳамидиён И.И.

*Нишонӣ: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, ноҳияи Исмоили Сомонӣ,
хиёбони Рӯдакӣ, бинои 185, ҳуҷраи 57.
Тел.: (+992) 919708170
E-mail: i.hamidiyon@gmail.com*

«Имзои Ҳамидиён Илҳомҷон Иномзодаро тасдиқ мекунам»

Сардори РК ва қорҳои махсуси ДБССТ

Ҷураев Ш.Н.

*Нишонӣ: 734055, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, к. Борбад, 48/5.
E-mail: info@iutet.tj
Сомона: <https://iutet.tj>
Тамос: +992 (37) 234-88-02*